

ناماز ئادا قىلماقچى بولساڭلار، سەپلىرىڭلارنى رۇس قىلىڭلار، ئۇنىڭدىن كېيىن بىرىڭلار ئىمام بولسۇن، ئۇ تەكبىر ئېيتقاندا، تەكبىر ئېيتىڭلار

ھەتتان بىن رەققاشى مۇنداق دەيدۇ: مەن بىر قېتىم ئەبۇ مۇسا ئەشئەرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بىلەن ناماز ئوقۇدۇم، تەشەھھۇتتا ئولتۇرغاندا جامائەت ئارىسىدىن بىر كىشى: "ناماز ياخشىلىق ۋە زاكات بىلەن بىرگە كەلدى" دېدى، ئەبۇ مۇسا رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ نامازنى ئوقۇپ بولغاندىن كېيىن جامائەتكە قاراپ: بۇ سۆزنى قايسىڭلار دېدىڭلار؟ دېدى، ھېچ كىم جاۋاب بەرمىدى، ئۇنىڭدىن كېيىن جامائەتكە قاراپ: بۇ سۆزنى قايسىڭلار دېدىڭلار؟ دېدى، ھېچ كىم جاۋاب بەرمىدى، شۇنىڭ بىلەن ئەبۇ مۇسا: ئى ھەتتان سەن دېگەن ئوخشىمامسەن؟ دېدى، مەن ئەبۇ مۇسانىڭ ماڭا كايىشىدىن ئەنسىرەپ گەپ قىلمىدىم، جامائەت ئارىسىدىن بىر كىشى: ئۇ سۆزنى مەن دېگەن، مەن پەقەت ياخشىلىقنى مەخسەت قىلىپ دېگەن ئېدىم دېدى، ئەبۇ مۇسا مۇنداق دېدى: "سەلەر نامىزىڭلاردا نېمە دەيدىغانلىقىڭلارنى بىلمەمسىلەر؟ پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام بىزگە خۇتبە سۆزلەپ نامازنى قانداق ئادا قىلىشىمىزنى تەلىم بەردى ۋە ئۇنىڭ يوللىرىنى بايان قىلىپ مۇنداق دېدى: «ناماز ئادا قىلماقچى بولساڭلار، سەپلىرىڭلارنى رۇس قىلىڭلار، ئۇنىڭدىن كېيىن بىرىڭلار ئىمام بولسۇن، ئۇ تەكبىر ئېيتقاندا، تەكبىر ئېيتىڭلار، «غەيرىل مەغدۇبى ئەلەيھىم ۋەلەدداللىن» دېسە، ئامىن دەڭلار، ئاللاھ تائالا دۇئاىڭلارنى ئىجابەت قىلىدۇ. ئىمام تەكبىر ئېيتىپ رۇكۇ قىلسا، سەلەر مۇ تەكبىر ئېيتىپ رۇكۇ قىلىڭلار، ھەقىقەتەن ئىمام سەلەردىن بۇرۇن رۇكۇ قىلىپ سەلەردىن بۇرۇن رۇكۇدىن تۇرىدۇ»، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ئۇنداق قىلىشى ئىمام سەلەردىن بۇرۇن رۇكۇغا بارغانلىقى ئۈچۈن سەلەردىن بۇرۇن رۇكۇدىن تۇرىدۇ» دېدى. ئىمام سەمئەللاھۇ لىمەن ھەمدە (ئاللاھ ئۆزىنى مەدھىلىگەن كىشىنىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى) دېسە، سەلەر: ئاللاھۇممە رەببەنالەكەل ھەمد(ئى رەببىمىز ئاللاھ! بارلىق گۈزەل مەدھىلەر سىلگە خاستۇر) دەڭلار. ئاللاھ تائالا سەلەرنىڭ سۆزۈڭلارنى ئاڭلايدۇ. ھەقىقەتەن ئاللاھ تائالا پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ تېلىغا ئاساسەن مۇنداق دېدى: «ئاللاھ ئۆزىنى مەدھىلىگەن كىشىنىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى»، ئىمام تەكبىر ئېيتىپ سەجدە قىلسا، تەكبىر ئېيتىپ سەجدە قىلىڭلار، ھەقىقەتەن ئىمام سەلەردىن بۇرۇن سەجدىگە بارىدۇ ۋە سەلەردىن بۇرۇن سەجدىدىن تۇرىدۇ. پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام: «ئۇنداق قىلىشى ئىمام سەلەردىن بۇرۇن سەجدە قىلغانلىقى ئۈچۈن ۋە سەلەردىن بۇرۇن سەجدىدىن تۇرىدۇ» دېدى، تەشەھھۇتتا ئولتۇرغاندا سەلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ تۇنجى دەيدىغان سۆزى: ھۆرمەت، گۈزەل سۆز، دۇئا-تېلەكلەر ئاللاھقا مەنسۇپتۇر. ئى ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى! سىلگە، بىزگە ۋە ئاللاھنىڭ سالىھ بەندىلىرىگە ئاللاھنىڭ ئەمىنلىكى، رەھمىتى، بەرىكىتى، سالامى بولسۇن. ئاللاھدىن باشقا ئىبادەتكە لايىق ھېچ ھەق مەبۇد يوق دەپ گۇۋاھلىق بېرىمەن. مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى ئاللاھنىڭ بەندىسى «ۋە ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بېرىمەن».

[سەھىھ(بەش شەرت تولۇق بولغاندا ھەدىس سەھىھ بولىدۇ)] [ئىمام مۇسلىم "سەھىھ مۇسلىم" ناملىق ئەسىرىدە رىۋايەت قىلغان]

ھۆرمەتلىك ساھابى ئەبۇ مۇسا ئەشئەرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بىر قېتىم نامازدا تەشەھھۇتتا ئولتۇرغاندا، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ناماز ئادا قىلىۋاتقانلاردىن بىرى: ناماز قۇرئان كەرىمدە ياخشىلىق ۋە زاكات بىلەن بىرگە كەلتۈرۈلدى دېدى، ئەبۇ مۇسا ئەشئەرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ نامازنى ئادا قىلىپ بولغاندىن كېيىن جامائەتكە يۈزلىنىپ ئۇلاردىن: ناماز قۇرئان كەرىمدە ياخشىلىق ۋە زاكات بىلەن بىرگە كەلتۈرۈلدى دېگەن سۆزنى قايسىڭلار دېدىڭلار؟ دەپ سورىدى، جامائەت جىم تۇردى، ھېچ كىم جاۋاب بەرمىدى، ئەبۇ مۇسا ئەشئەرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ بۇ سوئالنى يەنە بىر قېتىم تەكرار سورىدى، ئۇنىڭغا ھېچ كىشى جاۋاب بەرمىدى، شۇنىڭ بىلەن ئەبۇ مۇسا ئەشئەرى رەزىيەللاھۇ ئەنھۇ: ئى ھەتتان سەن

دېگەن ئوخشىماسەن؟ دېدى، بۇنداق دېيىشى: ھەتتائىڭ جاسارەتلىك بولغانلىقى، ئۆزىگە يېقىن بولغانلىقى ۋە تۇغقانچىلىق مۇناسىۋىتى بولغانلىقى، شۇنداقلا ئۇنىڭغا ئەزىيەت يەتكۈزمەيدىغانلىقى، ئۇنىڭغا تۆھمەت قىلمايدىغانلىقى پەقەت بۇ سۆزنى دېگەن كىشىنىڭ ئېتىراپ قىلىپ ئوتتۇرىغا چىقىشى ئۈچۈن ئىدى. ھەتتائىڭ ئۆزىنىڭ دېمىگەنلىكىنى بىلدۈردى. ئەبۇ مۇسا: سەن مېنىڭ ئەيىپلىشىمدىن ئەنسىرەپ مەن دېمىدىم دېدىڭمۇ؟ دېدى، شۇ ۋاقىتتا جامائەتنىڭ ئارىسىدىن بىر كىشى: مەن دېدىم، ئۇ سۆزنى دېيىش بىلەن پەقەت ياخشىلىقنى مەخسەت قىلغان دېدى. ئەبۇ مۇسا ئۇ كىشىگە تەلىم بېرىپ مۇنداق دېدى: سىلەر نامازدا نېمە دەيدىغانلىقىڭلارنى بىلمەمسىلەر؟! دېدى، بۇ، ئۇ كىشىنىڭ نامازدا سۆز قىلغانلىقىغا ئىنكار قىلىش ئىدى، ئۇنىڭدىن كېيىن ئەبۇ مۇسا بىر قېتىم پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ خۇتبە سۆزلەپ ئۇلارغا شەرئەت ئەھكاملىرىنى بايان قىلىپ بەرگەنلىكى، نامازنى قانداق ئادا قىلىشنى تەلىم بەرگەنلىكىنى بايان قىلىپ بەردى، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن: «ناماز ئادا قىلماقچى بولساڭلار، سەپلىرىڭلارنى رۇس قىلىڭلار، ئۇنىڭدىن كېيىن بىرىڭلار ئىمام بولسۇن، ئۇ تەكبىر ئېيتقاندا، ئۇنىڭغا ئوخشاش تەكبىر ئېيتىڭلار، «غەيرىل مەغدۇبى ئەلەيھىم ۋە لەدداللىن» دېسە، ئامىن دەڭلار، شۇنداق قىلساڭلار ئاللاھ تائالا دۇئاڭلارنى ئىجابەت قىلىدۇ، ئىمام تەكبىر ئېيتىپ رۇكۇ قىلسا، سىلەرمۇ تەكبىر ئېيتىپ رۇكۇ قىلىڭلار، ھەقىقەتەن ئىمام سىلەردىن بۇرۇن رۇكۇ قىلىپ سىلەردىن بۇرۇن رۇكۇدىن تۇرىدۇ، ئىمامغا ئىلگىرى بولىۋالماڭلار، ئىمامنىڭ سىلەردىن بۇرۇن رۇكۇغا بېرىشى ۋە سىلەردىن بۇرۇن رۇكۇدىن تۇرىشى سىلەرنىڭ ئىمامدىن كېيىن رۇكۇغا بارغان ئارىلىقتىكى بوشلۇقنى تولدۇرىدۇ، ئىمامنىڭ بۇرۇن تۇرغان ۋاقتى سىلەرنىڭ كېيىن تۇرغان ۋاقتىڭلار بىلەن باراۋەر بولىدۇ، شۇنىڭ بىلەن سىلەرنىڭ رۇكۇ قىلىش ۋاقتىڭلار ئىمامنىڭ رۇكۇ قىلغان ۋاقتىنىڭ مىقدارىدا بولىدۇ، ئىمام سەمئەللاھۇ لىمەن ھەمىدە (ئاللاھ ئۆزىنى مەدھىيلىگەن كىشىنىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى) دېسە، سىلەر: ئاللاھۇممە رەببەنالەكەل ھەمدى (ئى رەببىمىز ئاللاھ! بارلىق گۈزەل مەدھىيەلەر سىلەرگە خاستۇر) دەڭلار، ناماز ئادا قىلغۇچى شۇنداق دېسە، ئاللاھ تائالا ئۇلارنىڭ دۇئاسىنى ۋە سۆزلىرىنى ئاڭلايدۇ، ھەقىقەتەن ئاللاھ تائالا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ تېلى ئارقىلىق مۇنداق دېدى: «ئاللاھ ئۆزىنى مەدھىيلىگەن كىشىنىڭ سۆزىنى ئاڭلىدى»، ئىمام تەكبىر ئېيتىپ سەجدە قىلسا، ناماز ئادا قىلغۇچىلارمۇ تەكبىر ئېيتىپ سەجدە قىلىدۇ، ھەقىقەتەن ئىمام ئۇلاردىن بۇرۇن سەجدىگە بارىدۇ ۋە ئۇلاردىن بۇرۇن سەجدىدىن بېشىنى كۆتۈرىدۇ. ئىمامنىڭ بۇرۇن تۇرغان ۋاقتى ئۇلارنىڭ كېيىن تۇرغان ۋاقتى بىلەن باراۋەر بولىدۇ. ئۇلارنىڭ رۇكۇ قىلىش ۋاقتى ئىمامنىڭ رۇكۇ قىلغان ۋاقتىنىڭ مىقدارىدا بولىدۇ. تەشەھۇتتا ئولتۇرغاندا ئۇلارنىڭ تۇنجى دەيدىغان سۆزى: ھۆرمەت، گۈزەل سۆز، دۇئا-تېلەكلەر ئاللاھقا مەنسۇپتۇر، مۈلكىيەت، ئىگىدارچىلىق، ئەبەدىيلىك، كاتتىلىق بۇنىڭ ھەممىسى ئاللاھقا خاستۇر، شۇنىڭدەك بەش ۋاقىت نامازمۇ ئاللاھ ئۈچۈندۇر. ئى ئاللاھنىڭ پەيغەمبىرى! سىلەرگە ۋە ئاللاھنىڭ سالىھى بەندىلىرىگە ئاللاھنىڭ ئەمىنلىكى، رەھمىتى، بەرىكىتى، سالامى بولسۇن، ھەرقانداق ئەيىپ-نۇقسان، ئاپەت، مۇسبەت، بۇزۇقچىلىقتىن سالامەت بولۇشنى تېلەپ ئاللاھقا دۇئا قىلىڭلار، سالامنى پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا خاس قىلىمىز، ئۇنىڭدىن كېيىن ئۆزىمىزگە سالامەتلىك تېلەيمىز. ئۇنىڭدىن كېيىن ئۆزىگە ۋاجىپ بولغان ئاللاھنىڭ ھەق-ھوقۇقلىرى ۋە بەندىلەرنىڭ ھەق-ھوقۇقلىرىنى تولۇق ئادا قىلىشقا تېرىشچانلىق قىلىۋاتقان ئاللاھنىڭ سالىھى بەندىلىرىگە سالامەتلىك تېلەيمىز، ئۇنىڭدىن كېيىن ئاللاھدىن باشقا ئىبادەتكە لايىق ھېچ ھەق مەبۇد يوق دەپ «گۇۋاھلىق بېرىمىز، مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى ئاللاھنىڭ بەندىسى ۋە ئەلچىسى دەپ گۇۋاھلىق بېرىمىز».

<https://sunnah.global/hadeeth/ug/show/65097>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

